Chiếc Bánh Chưng

by Đàm Lan

Mùng bốn tết, cả nhà đang ngồi quanh chiếc bàn ăn. Bà mẹ gắp ào chén con gái một miếng bánh chưng, cô bé vùng vằng :

- Con đã ớn quá rồi mà mẹ cứ bắt con ăn mãi.
- Này, lớn thêm một tuổi nữa rồi đấy nhá, nhõng nhẽo không sợ người ta cười cho à ?

Nhìn miếng bánh với vẻ chán chường, cô bé còn đang lưỡng lự thì ngòai cửa chợt xuất hiện một bà già ăn xin, tay dắt theo một đứa bé khỏang 4, 5 tuổi lò dò bước vào, cất giọng van xin :

- Xin các ông các bà làm phúc cho bà cháu tôi đồng lẻ sống qua ngày …xin các ông các bà…
- Thôi đi đi, gớm, mới đầu năm đã vào quấy rồi.

Ông chủ nhà xua tay nói. Đứa con trai ngồi gần đấy, thấy đứa trẻ tội nghiệp thì móc túi lấy ra tờ tiền lẻ bỏ vào cái nón rách của bà già. Bà già cúi đầu cảm ơn, nhưng đáng lẽ bà đi ra ngay thì bà lại đứng lại nhìn sựng lên bàn ăn. Miếng bánh chưng đập vào mắt bà. Đôi mắt hấp hem lộ rõ vẻ thèm muốn. Bà già ngập ngừng, do dự, nhìn lại đứa cháu đang bấu vào gấu áo, bà thu hết can đảm nói :

- Cho tôi …xin một miếng bánh chưng, có được không ạ ?

Bà mẹ gắt tóang lên :

- Cái bà này hay quá nhỉ, đã cho tiền rồi còn lải nhải gì nữa.

Bà già cúi mặt, lủi thủi bước đi, nắm tay đứa cháu đang cố ngoái lại nhìn miếng bánh chưng với vẻ thèm thuồng, nó nhệu nhạo :

- Bà ơi ! Cháu đói…

Bà nó đưa tay quệt nước mắt, khẽ nói :

- Ráng đi con, xin thêm được vài đồng nữa rồi bà mua bánh cho con ăn nhá.

Thằng bé lẽo đẽo di theo, tay vẫn bíu lấy cái gấu áo vá víu của bà nó.

Trong bàn ăn, cô bé buông đôi đũa xuống đứng dậy. Bà mẹ sửng sốt :

- Sao chưa ăn đã đứng dậy rồi ?

Cô bé trả lời gọn lỏn :

- Con không muốn ăn nữa.

Bà mẹ bực tức :

- Người ta còn không có mà ăn, đây thừa mứa thế này thì không ăn

Cô bé nhìn vào mắt mẹ, hỏi gặng :

- Mình thừa mứa thế sao mẹ không cho người ta được một miếng ?
- Mày….

Cô bé cầm chiếc bánh chưng đi vòng hết phố nọ qua phố kia, đôi mắt dõi vào từng ngóc ngách các vỉa hè, cố tìm cho ra bà cụ già bà đứa trẻ hôm qua. Mồ hôi tuôn dài trên gương mặt ửng hồng vì nắng. Lần đầu tiên trong đời, cô bé mới thấy hết được ý nghĩa của chiếc bánh chưng trong ngày tết. Trước đây cô bé từng nghe người lớn nói:

Thịt mỡ dưa hành câu đối đỏ
Cây nêu tràng pháo bánh chưng xanh

Và năm nào mẹ cũng gói bánh chưng, vừa gói vừa nói với các con đang quây quần chung quanh :

- Tết mà không có cái bánh chưng thì không ra ngày tết.

Vậy mà có những người không có thịt mỡ, cũng chẳng dưa hành. Cây nêu tràng pháo lại càng xa vời hơn nữa, và không có cả đến một miếng bánh chưng, thế thì còn đâu là ngày tết. Hình ảnh còm cõi, nhẫn nhục và thiểu não của hai bà cháu ăn mày, khiến cô bé cảm thấy như chính mình có tội. Cái tội bất công của cộng đồng nhân loại. Và chính điều đó đã thôi thúc cô bé, buộc mình phải tìm cho được họ, để được đặt vào tay bà lão ấy chiếc bánh chưng với một lời xin lỗi. Nhưng chân thì đã mỏi rã ra rồi, sức nóng của trời nắng chang chang khiến cô bé cảm thấy rất mệt và khát khô cổ. Nhưng cô bé vẫn đi, cô vẫn hy vọng là sẽ tìm thấy. Đến một ngã tư, vừa quẹo qua đầu phố, cô bé thấy ngay một đám đông vây quanh sự việc gì đó. Tò mò, cô bé cũng ghé vào xem. Bỗng cô bé kêu lên một tiếng :

- Trời…

Trên nền đất, trước hiên của một ngôi nhà đóng kín cửa, bà lão ăn mày nằm co quắp, hai tay ôm

bụng trong tư thế gập người. Bên cạnh bà là đứa trẻ đang lê lết với tiếng khóc kêu khàn đục :
- Bà ơi…ch..áu…đ…ói…

Như vô thức, cô bé quỳ xuống trước mặt bà lão đã lìa cõi thế ấy, đặt trước bà cái bánh chưng, và vẫn như vô thức, cô cầm một nén nhang đốt sẵn ở đó cắm vào chiếc bánh, đôi môi run rẩy mấp máy, cô bé bỗng bật khóc và vụt bỏ chạy như bị ma đuổi. Nén nhang trên chiếc bánh vẫn đều đều nhả từng sợi khói mỏng…